
Hallitus**AIKA** Tiistai 19.03.2024 klo 10:01 - 10:32**PAIKKA** Sähköinen kokous**ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
§ 18	Kokouksen järjestäytyminen	5
§ 19	Sisäisen tarkastuksen kertomus vuodelta 2023 ja tarkastussuunnitelma vuodelle 2024	6
§ 20	Vuoden 2023 tilinpäätöksen hyväksyminen	8
§ 21	HSL-tuloskortin toteuma vuodelta 2023 ja tulospalkkion maksaminen	12
§ 22	Perussopimuksen lähettäminen kuntiin hyväksyttäväksi	15
§ 23	Kevätyhtymäkokouksen koolle kutsuminen 21.5.2024	16
§ 24	Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset	17
§ 25	Tiedoksi merkittävät asiat	18
§ 26	Seuraava kokous	19

Päätöksentekijät	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Pajula Matias	Puheenjohtaja, Helsinki	
	Aura Anssi	Jäsen, Vantaa	
	Brax Saara	Jäsen, Kirkkonummi	
	Halava Heli	Jäsen, Espoo	
	Hämäläinen Sanna	Jäsen, Helsinki	
	Kauppila Elina	Jäsen, Helsinki	
	Kauppinen Sirpa	Jäsen, Vantaa	
	Laiho Mia	Jäsen, Espoo	
	Liukkonen Pasi	Jäsen, Vantaa	
	Månsson Björn	Jäsen, Helsinki	
	Rajala Maria	Jäsen, Espoo	
	Rydman Sampsa	Jäsen, Helsinki	
	Sauri Pekka	Jäsen, Helsinki	
Muut osallistujat	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Passi Kauko	Varajäsen, Kerava	
	Anttila Tero	Asiantuntija, Vantaa	Poistui klo 10.16- 10.24 §:n 21 käsittelyn ajaksi
	Grannas Mikael	Asiantuntija, Sipoo	Poistui klo 10.16 ennen §:n 21 käsittelyä
	Isotalo Olli	Asiantuntija, Espoo	Poistui klo 10.16 ennen §:n 21 käsittelyä ja palasi klo 10.26 §:n 23 käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa
	Isotupa Juha- Pekka	Asiantuntija, Siuntio	Poistui klo 10.16 ennen §:n 21 käsittelyä
	Kauppinen Anna- Kaisa	Asiantuntija, Kirkkonummi	Poistui klo 10.16 ennen §:n 21 käsittelyä
	Lindberg Arto	Asiantuntija, Tuusula	Poistui klo 10.16 ennen §:n 21 käsittelyä ja palasi klo 10.26 §:n 23 käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa
	Masar Christoffer	Asiantuntija, Kauniainen	Poistui klo 10.16- 10.20 §:n 21 käsittelyn ajaksi

Rontu Kirsi	Asiantuntija, Kerava	Poistui klo 10.16-10.20 §:n 21 käsittelyn ajaksi
Sinnemäki Anni	Asiantuntija, Helsinki	Saapui kello 10.09 §:n 20 käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa ja poistui klo 10.16 ennen §:n 21 käsittelyä
Silfver Vesa	Vs. toimitusjohtaja, esittelijä	Poistui klo 10.16-10.20 §:n 21 käsittelyn ajaksi
Alakuijala Päivi	Tulosalueen johtaja	Poistui klo 10.16-10.20 §:n 21 käsittelyn ajaksi
Flink Mari	Tulosalueen johtaja	Poistui klo 10.16-10.20 §:n 21 käsittelyn ajaksi
Saarinen Jussi M	Tulosalueen johtaja, pöytäkirjanpitäjä	Poistui klo 10.16-10.20 §:n 21 käsittelyn ajaksi
Savikangas Tuomas	Tulosalueen johtaja	Poistui klo 10.16-10.20 §:n 21 käsittelyn ajaksi
Taiha Reija	Tulosalueen johtaja	Poistui klo 10.16-10.20 §:n 21 käsittelyn ajaksi
Wallin Johanna	Tulosalueen johtaja	Poistui klo 10.16-10.20 §:n 21 käsittelyn ajaksi
Lehtinen Anni	Hallintopäällikkö	

ALLEKIRJOITUKSET

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu

Matias Pajula
puheenjohtaja

Jussi Saarinen
pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

20.3.2024

Sanna Hämäläinen
pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Asetettu yleisesti nähtäville yleisessä tietoverkossa (www.hsl.fi) kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 20.3.2024.

Kokouksen järjestäytyminen

Hallitus 19.03.2024 § 18

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, p. 040 594 2747

Ehdotus

Hallitus päättää

a) todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi; sekä

b) valita pöytäkirjantarkastajaksi Sanna Hämäläisen (varalla Sampsa Rydman)

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Sisäisen tarkastuksen kertomus vuodelta 2023 ja tarkastussuunnitelma vuodelle 2024

22/00.03.01.00/2024 [Sisäisen tarkastuksen kertomus vuodelta 2023 ja tarkastussuunnitelma vuodelle 2024]

Hallitus 19.03.2024 § 19

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Jussi Saarinen, p. 040 820 8194

Julkisen toiminnan luotettavuuden edellytyksenä on riittävä valvonta. Kuntalain 14 luvussa säädetään kunnan ja kuntayhtymän hallinnon ja talouden tarkastuksesta. Kuntalain 39 §:n mukaan hallituksen tulee huolehtia sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kuntalain edellyttämät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä HSL:n hallintosääntö määrittelevät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt ja vastuut.

HSL:n hallintosäännön 24 §:n mukaan kuntayhtymän hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi ja siitä vastaavat tilintarkastaja ja tarkastuslautakunta.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta on kuntayhtymän toteuttamaa omaa valvontaa ja toiminnan itsearviointia, se on osa johtamista ja sen tavoitteena on toiminnan jatkuva parantaminen. Sisäisen valvonnan avulla varmistetaan, että toiminta on lakien, sääntöjen, ohjeiden ja päätösten mukaista, voimavarat ovat tuloksellisessa käytössä, omaisuus on turvattu sekä johdon saama informaatio on oikeaa, tarkoituksenmukaista ja oikea-aikaista.

Hallintosäännön 32 §:n mukaan hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteensovittamisesta siten, että kuntayhtymän toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan. Hallitus vahvistaa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet; valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeiden mukaisesti ja tuloksellisesti sekä antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan operatiivinen kokonaisvastuu on toimitusjohtajalla, joka antaa näitä koskevat lisäohjeet. Johtavat viranhaltijat vastaavat omalla tehtäväalueellaan annettujen ohjeiden mukaisesta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja asianmukaisesta toteutuksesta, toimivuudesta sekä merkittävimpien riskien raportoinnista.

Sisäinen tarkastus on sisäisen valvonnan näkyvä osa. Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Sisäisen tarkastuksen yhteenvetoraportti vuodelta 2023

Hallitukselle laaditaan vuosittain yhteenvetoraportti keskeisimmistä tarkastushavainnoista. Merkittävistä sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan puutteista

sekä väärinkäytöksistä raportoidaan kuitenkin tarvittaessa viivytyksettä. Raportoinnissa huomioidaan vuosisuunnitelman toteutuminen ja tarkastuksille asetetut tavoitteet sekä arvioidaan sisäistä valvontaa kokonaisuutena. Vuoden 2023 tarkastussuunnitelman mukaiset tarkastukset on toteutettu ja raportoitu toimitusjohtajalle ja johtaville viranhaltijoille seuraavien tarkastusten osalta:

- Länsimetron infrakustannusten laskutus
- Tiedolla johtaminen

Vuosisuunnitelmassa ollut GDPR:n toimeenpano ja tilanne jätettiin pois sisäisestä tarkastuksesta, koska sisäistä tarkastusta HSL:lle tuottava yhtiö KPMG Oy on ollut konsultoivassa roolissa HSL:n GDPR prosessien suunnittelussa.

Sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelma 2024

Sisäinen tarkastus laatii kullekin vuodelle tarkastussuunnitelman, jonka toimitusjohtaja hyväksyy. Suunnitelmassa on otettava huomioon olennaisuus ja suhteellinen riski sekä ylimmän johdon esittämät näkökohdat.

Tarkastustyössä noudatetaan hyväksyttyä suunnitelmaa, mutta siitä voidaan kuitenkin poiketa esille nousseiden asioiden niin edellyttäessä. Suunnitelmaan voidaan tehdä tarvittaessa muutoksia ja tarkennuksia. Sisäinen tarkastus voi suorittaa myös erillisiä toimeksiantoja, jotka eivät sisälly suunnitelmaan.

Tarkastussuunnitelmaa muodostettaessa ja kokonaisuuksia priorisoitaessa on otettu huomioon kuntayhtymän toimintaan liittyvät ajankohtaiset asiat ja toiminnoissa tapahtuneet muutokset sekä johdon esittämät näkökohdat. Vuoden 2024 sisäisen tarkastuksen suunnitelmassa tarkastuskohteita ovat bussiliikenteen korvauslaskentaprosessi, Raidejokerin kustannusperusteet: operointi ja infralaskutus sekä lipunmyynti- ja hallintaratkaisu.

Ehdotus	Hallitus päättää merkitä tiedoksi sisäisen tarkastuksen yhteenvetoraportin vuodelta 2023 ja sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelman vuodelle 2024.
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
Liitteet	Sisäisen tarkastuksen yhteenvetoraportti vuodelta 2023 (salassapidettävä, JulKL 24.1 § kohta 15) Tarkastussuunnitelma vuodelle 2024 (salassapidettävä, JulKL 24.1 § kohta 15)

Vuoden 2023 tilinpäätöksen hyväksyminen

50/02.02.02.00/2024 [Vuoden 2023 tilinpäätös]

Hallitus 19.03.2024 § 20

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija johtaja Jussi Saarinen, p. 040 820 8194;
yksikön päällikkö Maarit Hauskamaa, p. 040 721 7546

Tilinpäätös vuodelta 2023

Kuntalain 113 §:n mukaan kuntayhtymän hallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se yhtymäkokouksen käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä. Perussopimuksen 11 §:n mukaan kuntayhtymän tilinpäätöksestä päätetään viimeistään toukokuun loppuun mennessä pidettävässä yhtymäkokouksessa.

Toimintakertomus on osa tilinpäätöstä. Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys yhtymäkokouksen hyväksymien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kuntayhtymän talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Toimintakertomuksessa on tehtävä myös esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Tuloslaskelma

Tuotot

Lipputulot ovat yhteensä 376,4 milj. euroa ja ne alittivat talousarvion 4,6 milj. eurolla (-1,2 %). Talousarvion lipunmyyntiennuste perustui keskimäärin -12 % matkustajamäärän laskuun vuoteen 2019 verrattuna, kun toteutunut matkustajamäärien vähenemä oli -13 %.

Kunnat maksavat HSL:n kulut kuntaosuuksina siltä osin kuin niitä ei voida kattaa lipputuloin tai muilla tuloilla. Laskutetut kuntaosuudet olivat yhteensä muutetun talousarvion mukaiset 466,3 milj. euroa ja toimintakuluista niillä katettiin 56,2 %.

Tukia ja avustuksia saatiin yhteensä 16,3 milj. euroa, josta 5,3 milj. euroa suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukea, 10,7 milj. euroa ilmastoperusteisen rahoituksen MAL-sopimuksissa sidottua tukea ja 0,3 milj. euroa muita tukia ja avustuksia.

Muut toimintatuotot olivat yhteensä 17,3 milj. euroa ja ne koostuvat pääosin tarkastusmaksutuloista sekä liikennöitsijöiltä laskutettavista matkakorttilaitteiden ja taukotilojen vuokrista. Tarkastusmaksutuloja kertyi 4,3 milj. euroa ja niistä kirjattiin 1,8 milj. euron luottotappiovaraus. Muut tuotot sisältävät myös 5,9 milj. euron kirjanpidollisen oikaisuerän. Matkakorteilla oleva käyttämätön arvo tullaan siirtämään lipputilihankkeen valmistuessa ns. digiarvoksi uuteen lippujärjestelmään. Matkakortin käyttämättömän arvon osuudesta taseesta tuloutettiin 2,8 milj. euroa nykyisten matkakorttien edeltävän sukupolven käyttämätöntä arvoa muihin tuottoihin. Muu

oikaisutarve taseen matkakortin arvoon selvitetään, kun uusi järjestelmä otetaan käyttöön ja arvo siirtyy digiarvoksi. Paperisten työmatkaseteleiden käyttö päättyi keväällä 2023 ja taseessa oleva saldo käyttämättä jääneistä, mutta hyvittämättömistä ostoista, tuloutettiin 3,1 milj. euroa tuloslaskelmaan muina tuottoina.

Kulut

Toimintakuluja toteutui yhteensä 830,1 milj. euroa, mikä jäi 42,4 milj. euroa alle muutetun talousarvion (-4,9 %). Toimintakuluista 792,5 milj. euroa (95,5 %) oli palvelujen ostomenoja.

Joukkoliikenteen operointikustannukset ovat yhteensä 558,9 milj. euroa, 67,3 % HSL:n toimintakuluista. Operointikustannukset kasvoivat vertailukauteen nähden 33,5 milj. euroa (6,4 %), mutta alittivat talousarvion 37,1 milj. eurolla (-6,2 %).

Operointikulujen osalta bussiliikenne on selvästi suurin kokonaisuus 61,2 %:n osuudella operointikuluista yhteensä. Vuonna 2023 bussiliikenteen operointikustannukset olivat 341,9 milj. euroa. Kustannukset alittivat talousarvion 18,4 milj. eurolla (-5,1 %). Talousarviota alemmaa kustannustoteumaa selittää maltillistunut kustannustason kehitys 2,7 % vuosittaiseen kasvuvauhtiin (TA 3 %). Bussiliikenteen kustannusten laskuun oleellisesti vaikutti myös ajamattoman liikenteen ja sanktioiden osuudet. Junaliikenteen kustannukset olivat yhteensä 86,6 milj. euroa, kun talousarviossa oli varauduttu 95,2 milj. euron menoihin. Suurin ero talousarvioon verrattuna koko vuoden osalta ovat energiaan liittyvät kustannukset, jotka alittavat merkittävästi talousarvion. Metroliikenteen kustannukset olivat 61,2 milj. euroa, kun talousarviossa oli varauduttu 64,7 milj. euron menoihin. Metron suoritepohjaisissa kustannuksissa saavutettiin säästöjä pääosin kustannustason laskun, sekä suoritevähennysten takia. Raitioliikenteen kustannukset olivat 59,5 milj. euroa, kun talousarviossa oli varauduttu 61,9 milj. euron menoihin. Raitioliikenteen suoritepohjaisissa kustannuksissa saavutettiin säästöjä kustannustason laskun, sekä suoritevähennysten takia. Pikaraitioliikenteen kustannukset olivat 5,3 milj. euroa, kun talousarviossa oli varauduttu 9,7 milj. euron menoihin. Säästöjä syntyi aloitusajankohdan siirtyessä lokakuun 2023 puoliväliin, kun talousarviossa varauduttiin toiminnan aloittamiseen syysliikenteessä 2023. Säästöjä saavutettiin myös varikon ja kaluston pääomakorvauksista ja kuljettajakustannuksista. Lauttaliikenteen toteutuneet kustannukset (4,5 milj. euroa) ylittivät talousarvion 0,4 milj. eurolla. Arvioitua suurempien kustannusten taustalla on TES-neuvotteluista, polttoaineen hinnan kehittymisestä ja kunnossapidosta seuranneet lisäkustannukset.

Jäsenkunnat ilmoittavat infralaskutuksensa kustannukset HSL:lle vuosittain. Kuluihin sisältyy 50 % pääoman poistoista ja koroista sekä täysimääräisesti infran hallinto- ja ylläpitokulut. Joukkoliikenneinfrastruktura maksettavat käyttöoikeuskorvaukset olivat yhteensä 197,5 milj. euroa ja toteutuivat muutetun talousarvion mukaisina. Talousarvion infrakustannuksia muutettiin kesken kauden pikaraitioliikenteen osalta liikennöinnin aloituksen viivästymisen takia. Jäsenkunnille maksettavien infrakorvausten lisäksi HSL hankkii ostopalveluna Leppävaarassa ja Eirassa sijaitsevien sähköbussien latausinfra.

Muita kuin operointi- ja infrakustannuksia toteutui yhteensä 73,6 milj. euroa ja ne alittivat talousarvion 5,3 milj. eurolla (-6,7 %).

Henkilöstökuluja toteutui yhteensä 28,3 milj. euroa, ja ne ylittivät talousarvion 3,4 milj. eurolla (13,8 %). Talousarviossa oli varauduttu noin 400 työntekijän kuluihin, kun todellinen henkilöstön lukumäärä vuoden 2023 lopussa oli 427 henkilöä. Tilinpäätös sisältää 1,0 milj. euron tulospalkkiovarauksen.

Vuokratulaja toteutui yhteensä 4,9 milj. euroa, mikä on 0,2 milj. euroa alle talousarvion. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kustannuksiin käytettiin 0,6 milj. euroa sekä muihin kuluihin 3,7 milj. euroa. Muut kulut sisältävät tarkastusmaksutuloista toimintavuodelta 2023 kirjatus luottotappiovarauksen 1,8 milj. euroa.

Toimintatuottojen ja kulujen erotuksena syntyvä toimintakate oli 46,3 milj. euroa ylijäämäinen.

Rahoitus

Rahoituksen nettotuotoksi muodostui 2,9 milj. euroa, kun talousarviossa varauduttiin 0,01 milj. euron nettokuluihin. Korkotuottoja kassavarojen sijoituksista kertyi vuoden aikana yhteensä 1,3 milj. euroa ja saman verran, 1,3 milj. euroa, kertyi korkotuottoa maksuliiketililtä.

Kassavaroja on tilinpäätöshetkellä 31.12.2023 sijoitettuna Dansken korkorahastoon 34,0 milj. euroa ja Hypoteekkiyhdistyksen määräaikaiselle talletustilille yhteensä 25,0 milj. euroa.

Rahoituksen tunnusluvulla mitattuna HSL:n kassan riittävyys oli tilinpäätöksessä hyvällä tasolla ollen 64,3 päivää. Maksuvalmiussuhde eli Quick Ratio oli 2,31 (yleisesti 2-2,5 välillä olevaa arvoa pidetään hyvänä tasona).

Suunnitelmapoistot ovat yhteensä 19,2 milj. euroa ja ne ylittivät talousarvion 3,2 milj. eurolla. Uudet lähimaksamisen mahdollistavat lukijalaitteet oli tavoitteena asentaa liikennevälineisiin vuoden 2023 aikana. Nykyisen lukijalaitteiden jäljellä oleva poistoaika lyhennettiin niin, että näiden laitteiden jäljellä olevat tasearvo poistettiin vuoden 2023 loppuun mennessä. Poistojen ylittyminen johtuu tästä poistoajan muutoksesta.

Tilikauden tulos rahoituserien ja poistojen jälkeen on 30,0 milj. euroa ylijäämäinen, kun muutetussa talousarviossa oli varauduttu 19,5 milj. euron alijäämäväliseen tulokseen. Ylijäämä esitetään kirjattavaksi edellisten vuosien yli-/alijäämätileille.

Vuoden 2023 **investointimenot** ovat yhteensä 21,7 milj. euroa ja ne alittivat talousarvion 1,7 milj. eurolla (-7,3 %).

Taseen loppusumma 253,6 milj. euroa kasvoi edellisvuodesta 17,4 milj. eurolla.

HSL:n peruspääoma 31.12.2023 on 9,6 milj. euroa ja se säilyi edellisvuoden tasossa. Kun tilikauden ylijäämä, 30,0 milj. euroa, kirjataan edellisten tilikausien yli/alijäämätileille, oma pääoma on tilinpäätöksessä 110,0 milj. euroa.

Talousarvion sitovat erät ja niiden toteutuminen

Hyväksyessään 29.11.2022 § 16 HSL:n vuoden 2023 talousarvion yhtymäkokous päätti, että sitovia määrärahoja talousarviossa ovat toimintakulut ja investointimenot ja sitova tuloarvio kuntaosuudet yhteensä. Yhtymäkokous hyväksyi 28.11.2023 § 9 muutoksen talousarvion sitovien erien kuntaosuustuloihin, kun Helsingin kuntaosuutta hyvitetiin 980 000 eurolla.

Talousarvion sitovat erät ja niiden toteutuminen:

	TA2023	Muutettu TA2023	Tilinpäätös 2023	ERO Muut. TA2023/TP2023	
Toimintamenot	876 000 000 €	876 000 000 €	830 075 330 €	-45 924 670	-5,2 %
Investointimenot	23 387 000 €	23 387 000 €	21 680 807 €	-1 706 193	-7,3 %
Kuntaosuudet	467 307 000 €	466 327 000 €	466 327 000 €	0	0,0 %

Kuntaosuudet toteutuivat muutetun talousarvion mukaisina. Toimintakulut jäivät 45,9 milj. euroa (-5,2 %) alle talousarvion sitovan erän ja investointimenot 1,7 milj. euroa (-7,3 %) talousarvion sitovasta erästä.

Hyväksyessään 25.10.2022 § 106 Toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2023-2025 Yhtymäkokous päätti, että vuonna 2023 HSL ei maksa jäsenkunnille korkoa kuntakohtaisesta ylijäämästä tai laskuta korkoa alijäämästä, mutta HSL maksaa kuntakohtaisesta peruspääomaosuudesta PKS-omistajaohjauksen tavoitteiden mukaisesti 1,5 %:n korvauksen. Perussopimuksen 14 §:n mukaan yhtymäkokouksen tehtäviin kuuluvat kevytyhtymäkokouksessa peruspääoman koron määrästä ja maksamisesta päättäminen.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) ehdottaa yhtymäkokoukselle, että tilikauden ylijäämä, 30 016 829,33 euroa kirjataan edellisten vuosien yli-/alijäämätilille; sekä

b) hyväksyä ja allekirjoittaa tilinpäätöksen ja jättää sen tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä saattaa tilinpäätöksen tarkastuksen ja tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen yhtymäkokouksen käsiteltäväksi.

Käsittely

Helsingin kaupungin asiantuntijaedustaja Anni Sinnemäki saapui kokoukseen klo 10.09 asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että allekirjoittajaksi tilinpäätökseen vaihdetaan hallituksen puheenjohtajana Matias Pajula varapuheenjohtaja Pekka Saurin sijasta, ja että Sauri allekirjoittaa tilinpäätöksen hallituksen jäsenenä. Pajulan varajäsen Sirpa Asko-Seljavaara poistetaan allekirjoittajista.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liite

Tilinpäätös vuodelta 2023

HSL-tuloskortin toteuma vuodelta 2023 ja tulospalkkion maksaminen

293/02.02.00.00/2022 [HSL-tuloskortti 2023]

Hallitus 19.03.2024 § 21

Esittelijä Hallituksen puheenjohtaja Matias Pajula
Valmistelija Johtaja Jussi Saarinen, p. 040 820 8194
Yksikön päällikkö Maarit Hauskamaa, p. 040 721 7546

Tausta

HSL:n hallitus on päätöksellään 24.5.2022 § 57 hyväksynyt HSL:lle toistaiseksi sovellettavan tulospalkkiojärjestelmän. Tulospalkkiojärjestelmällä tuetaan HSL:n strategisten tavoitteiden suunnassa etenemistä ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista. Tulospalkkiojärjestelmä koskee koko HSL:n henkilöstöä. Tulospalkkiojärjestelmässä määritellään palkkion perusteena olevat tulostekijät, tavoitetasot ja tulostekijöiden keskinäiset painoarvot. Tulospalkkiota maksetaan normaalitavoitteiden ylittämisestä.

Vuoden 2023 tuloskortin toteuma

Hallitus vahvisti kokouksessaan 29.11.2022 § 115 HSL:n tuloskortin vuodelle 2023. Tuloskortti vuodelle 2023 rakentui mittareista, jotka on johdettu HSL:n strategian tavoitteista tasapainoinen talous, joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa sekä kustannustehokas joukkoliikenne. Strategiset tavoitteet on määritetty strategian laatimisen yhteydessä ja ne nähtiin selkeänä tavoitemittaristona myös tuloskortin osalta.

Vuoden 2023 tuloskortti oli lisäksi portaittainen siten, että tulostavoitteisiin oli määritetty kynnyksäraja, tavoitetaso sekä maksimitavoitetaso. Portaittaisuus toimii siten, että kynnyksärajan ylittäminen aktivoi tulospalkkion maksamisen, mikäli tulospalkkiojärjestelmän mukaiset ehdot muutoin täyttyvät. Vastaavasti tavoitetason saavuttaminen tuo 100 prosentin toteuman tuloskorttitavoitteesta sille määritetyllä painoarvolla. Mikäli maksimitavoitetaso ylitetään, on sen kerroin 1,2 siten, että yhdessä tavoitteessa maksimitavoitetason saavuttaminen kompensoi mahdollisesti muiden tavoitteiden heikompaa suoriutumista. Tulospalkkio voi kuitenkin olla tulospalkkiojärjestelmän mukaisesti maksimissaan yhden kuukauden palkkaa vastaava summa maksetusta säännöllisestä vuosipalkasta laskettuna.

Vuoden 2023 tuloskortin (liitteenä) tavoitteet toteutuivat 79,0 prosenttisesti. Parhaiten toteutui tasapainoisen talouden myynnin tavoite, jossa maksimitavoitetaso ylittyi ja tuloksen kertoimenä tältä osin voidaan käyttää kerrointa 1,2 (toteuma 54/45). Joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa -tavoitteen mittarina ollut matkustajamäärien kehitys sen sijaan toteutui heikoiten ja sen toteuma jäi alle kynnyksärajan (toteuma 0/30). Kolmantena tavoitteena oli kustannustehokas joukkoliikenne, jonka mittarina ollut matkustajakilometrin hinnassa saavutettiin tavoitetaso (toteuma 25/25). Yhteensä toteutumaksi tuli näin ollen 79/100.

Tulospalkkion määrä

Palkkiokaudelta maksettava tulospalkkio määräytyy kynnysehdon ylittymisen, mittarikohtaisten %-toteutumien ja niille asetettujen painoarvojen sekä kunkin

palkkionsaajan palkkion laskemiseen käytettävän vuosipalkan perusteella. Kunkin palkkionsaajan maksimipalkkio on yhden kuukauden palkkaa vastaava summa maksetusta säännöllisestä vuosipalkasta laskettuna. Vuosipalkka määritellään bruttovuosipalkan kautta niin, että palkkasummaan ei lueta mukaan luontoisetuja, lisiä, korvauksia (esimerkiksi lisä- ja ylityökorvaus, työaikakorvaus, varallaolokorvaus), vuosilomapalkkaa, lomarahaa, tulospalkkiota, kokouspalkkioita, kertaluontoisia palkkioita tai muita näihin rinnastettavia eriä.

Työntekijät kuuluvat viime vuoden tulospalkkiojärjestelmän piiriin, jos palvelussuhde on alkanut viimeistään 1.7.2023. Edellytyksenä on myös, että palvelussuhde on edelleen voimassa, kun palkkio HSL:n asettaman vuosirytmien mukaisesti tulee maksuun. Tarkemmat tulospalkkion maksamisen edellytykset on kuvattu hallituksen kokouksessaan 24.5.2022 § 57 hyväksymässä palkitsemisjärjestelmäkuvauksessa (liitteenä).

Kynnysehto ja maksamisen edellytykset täyttyvät

Hyvä kokonaistulos on tulospalkkion maksamisen edellytys. Tulospalkkion maksamisen kynnysehtona on, että HSL:n tulos on vähintään talousarvion mukainen. Tulospalkkiota varten ei talousarvioon varata erillistä määrärahaa. Mikäli syntynyt kustannussäästö on pienempi kuin tulospalkkion toteuman edellyttämä maksutaso, tulospalkkiota voidaan maksaa vastaavasti kohtuullistettuna.

Kustannukset tarkoittavat HSL:n omasta toiminnasta syntyviä kustannuksia ja joukkoliikenteen operointikustannuksia. Tilinpäätöksessä 2023 HSL:n tilikauden tulos on 30,0 milj. euroa ylijäämäinen (muutettu TA oli 19,5 milj. euroa alijäämäinen). HSL:n oman toiminnan ja joukkoliikenteen operoinnin kustannukset ilman tulospalkkiovarausta ovat tilinpäätöksen mukaan 631,5 milj. euroa ja muutetun talousarvion mukaiset kustannukset 675,0 milj. euroa. Kustannussäästö on siten 43,5 milj. euroa.

Vuoden 2023 talousarvioon ei tulospalkkiota varten varattu erillistä määrärahaa. Tulospalkkiot tulee kirjata tarkasteluvuoden kuluksi, mikäli se kirjanpitoteknisesti on mahdollista. Tilinpäätöksen 2023 henkilöstökuluihin on kirjattu tulospalkkiovarauksena 1 031 263 euroa. Saavutetut kustannussäästöt kattavat tulospalkkiosta aiheutuvat kustannukset.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) hyväksyä vuoden 2023 HSL-tuloskortin mukaisen tulospalkkion toteumaksi 79,0 % sekä maksaa tämän mukaisesti toimitusjohtaja Mika Nykäselle tulospalkkiona 79,0 % yhden kuukauden varsinaista säännöllistä palkkaa vastaavan summan; sekä

b) valtuuttaa vs. toimitusjohtajan päättämään viranhaltijoille ja työntekijöille vuodelta 2023 maksettavasta tulospalkkiosta hallituksen hyväksymän tulospalkkiojärjestelmän mukaisesti.

Käsittely

Merkittiin pöytäkirjaan, että asian esitteli hallituksen puheenjohtaja Matias Pajula. Lisäksi merkittiin selvyuden vuoksi, että kohdassa a) päätettävä tulospalkkio koskee toimitusjohtaja Mika Nykästä.

HSL:n viranhaltijat Alakuijala, Flink, Saarinen, Savikangas, Silfver, Taiha ja Wallin sekä kuntien asiantuntijaedustajat Anttila, Grannas, Isotalo, Isotupa, Kauppinen,

Lindberg, Masar, Rontu ja Sinnemäki poistuivat klo 10.16 asian käsittelyn ajaksi.
Hallintopäällikkö Lehtinen jäi pitämään pöytäkirjaa.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Vuoden 2023 tuloskortin toteuma
HSL:n tulospalkkiojärjestelmä 2023

Perussopimuksen lähettäminen kuntiin hyväksyttäväksi

42/00.01.00/2022 [Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, Perussopimus]

Hallitus 19.03.2024 § 22

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Jussi Saarinen, p. 040 820 8194

HSL:n nykyinen perussopimus on tullut voimaan 1.1.2018. Perussopimuksen päivitystä on valmisteltu kevästä 2023 lähtien. Taustalla on kuntalain siirtymäsäännös (21.5.2021/419) ja perussopimuksessa on huomioitu kuntalain 8 luvun muutokset. Lisäksi esityksessä on poistettu perussopimuksen ja hallintosäännön päällekkäisyyksiä sekä tehty muita teknisiä päivityksiä.

Hallitus on päättänyt 23.05.2023 § 54 pyytää Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Keravan kaupunkeja sekä Kirkkonummen, Sipoon, Siuntion ja Tuusulan kuntia antamaan lausuntonsa 31.8.2023 mennessä ehdotuksesta HSL:n uudeksi perussopimukseksi.

Lausuntopalautteen sekä jäsenkuntien kanssa käytyjen neuvottelujen pohjalta on valmisteltu päivitetty perussopimus (liite 1). Jäsenkuntien kanssa on sovittu aikataulu, jonka mukaisesti perussopimus olisi jäsenkuntien hyväksymä 30.9.2024 mennessä.

Ehdotus Hallitus päättää lähettää perussopimuksen liitteen 1 mukaisena Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Keravan kaupunkien sekä Kirkkonummen, Sipoon, Siuntion ja Tuusulan kuntien hyväksyttäväksi.

Käsittely HSL:n viranhaltijat Alakuijala, Flink, Saarinen, Savikangas, Silfver, Taiha ja Wallin sekä asiantuntijaedustajat Masar ja Rontu palasivat kokoukseen klo 10.20 ennen päätöksentekoa. Asiantuntijaedustaja Anttila palasi kokoukseen klo 10.24 asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet
1. Perussopimusehdotus
2. Yhteenveto perussopimuksen keskeisistä muutoksista

Kevätyhtymäkokouksen koolle kutsuminen 21.5.2024

51/00.00.01/2024 [Yhtymäkokoukset vuonna 2024]

Hallitus 19.03.2024 § 23

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Jussi Saarinen, p. 040 8208 194

HSL:n perussopimuksen 14 §:n mukaan kevätyhtymäkokouksen tehtäviin kuuluvat:

- tilinpäätöksen, joka käsittää tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja toimintakertomuksen vahvistaminen;
- toimenpiteistä, joihin tilinpäätöksen mukainen voitto tai tappio antaa aihetta päättäminen;
- peruspääoman koron määrästä ja maksamisesta päättäminen; sekä
- vastuuvapauden myöntämisestä päättäminen.

Lisäksi kevään yhtymäkokouksessa käsitellään ainakin seuraavat asiat:

- sidonnaisuusilmoitukset

Hallintosäännön 49 §:n mukaan yhtymäkokouksen kutsuu koolle hallitus. Yhtymäkokouksen kokouskutsu ja esityslista julkaistaan kuntayhtymän verkkosivuilla.

Perussopimuksen 13 §:n mukaan yhtymäkokouksen kokouskutsu on lähetettävä, ellei erityisestä syystä ole tarpeen noudattaa lyhyempää kutsuaikaa, vähintään kuukautta ennen kokousta jäsenkunnille sekä tiedoksi kuntayhtymän hallituksen jäsenille.

Hallintosäännön 49 §:n 4 momentin mukaan kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta.

Ehdotus Hallitus päättää

a) kutsua HSL:n yhtymäkokouksen koolle tiistaina 21.5.2024 klo 11.00 sähköisenä kokouksena ja HSL:n päätoimitiloissa osoitteessa Opastinsilta 6, Helsinki;

b) valtuuttaa toimitusjohtajan laatimaan ja toimittamaan edellä esitetyn mukaisesti kokouskutsun ja esityslistan; sekä

c) pyytää jäsenkuntia nimeämään yhtymäkokousedustajansa yhtymäkokoukseen ja ilmoittamaan siitä HSL:n kirjaamoon perjantaihin 17.5.2024 mennessä, mikäli edustus yhtymäkokouksessa ei perustu asemavaltuutukseen tai aiempaan päätökseen.

Käsittely Asiantuntijaedustajat Lindberg ja Isotalo palasivat kokoukseen klo 10.26 asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset

Hallitus 19.03.2024 § 24

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, puh. 040 594 2747

Hallitukselle on toimitettu kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta varten toimitusjohtajan ja tulosalueen johtajien viranhaltijapäätökset ajalta 6.2.–8.3.2024.

Ehdotus Hallitus päättää olla ottamatta käsiteltäväkseen liitteessä mainittuja päätöksiä.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liite Päätösluettelo

Tiedoksi merkittävät asiat

Hallitus 19.03.2024 § 25

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, p. 040 594 2747

HSL:lle ovat saapuneet seuraavat asiakirjat:

- Lausuntopyyntö Helsingin ilmansuojelu- ja meluntorjuntasuunnitelman (ILME) 2024–2029 luonnoksesta
- Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä Helsingin Satama Oy:n Länsisataman YVA-selostuksesta

Ehdotus Hallitus päättää merkitä asiat tiedoksi.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Lausuntopyyntö Helsingin ilmansuojelu- ja meluntorjuntasuunnitelman (ILME) 2024–2029 luonnoksesta (63/00.04.02/2024)
Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä Helsingin Satama Oy:n Länsisataman YVA-selostuksesta (271/00.04.02/2022)

Seuraava kokous

Hallitus 19.03.2024 § 26

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, p. 040 594 2747

Ehdotus

Hallitus päättää kokoontua seuraavan kerran aiemmin päätetyn mukaisesti tiistaina 23.4.2024 klo 9.00. Kokous pidetään sähköisesti.

Seuraava iltakoulu on keskiviikkona 17.4.2024 klo 16.00 alkaen. Paikka ilmoitetaan kokouskutsussa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 18, § 19, § 20, § 22, § 23, § 24, § 25, § 26

Muutoksenhakukielto

Päätöksiin, jotka koskevat vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 21

Oikaisuvaatimusohje

Päätöksiin tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen HSL:n hallitukselle (kuntalaki 134 §). Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*).

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös HSL:n jäsenkunta sekä luonnollinen henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö, joka kuntalain 3 §:n mukaisesti on jäsenenä jossakin HSL:n jäsenkunnista.

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon:

- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta
- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Siitä on käytävä ilmi, mihin päätökseen se on kohdistettu, millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen, oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus perusteineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot.

Oikaisuvaatimus on toimitettava HSL:lle:

Sähköpostiosoite: [hsl\(at\)hsl.fi](mailto:hsl(at)hsl.fi)
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on niiden toimitustavasta riippumatta oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.